

Вовк Світлана Олександрівна

Рецензія на книгу Бориса Івановича Гуменюка «Із щоденника посла України»¹

DOI <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2021-5.20>

Вовк Світлана Олександрівна,
доктор політичних наук, доцент
ДЗ «Луганський національний
університет імені Тараса Шевченка»

Борис Іванович Гуменюк – учений, український дипломат, Надзвичайний і Повноважений Посол України у Республіці Кіпр (2003–2007 рр.; 2012–2019 рр.) належить до когорти представників української інтелектуальної та політичної еліти сучасної України.

Щоденник містить у собі декілька сюжетних та інформаційних ліній: формування особистості автора зі студентських років до професійної діяльності; сімейно-побутові клопоти під час перебування на Кіпрі; історія Кіпру та сучасний політичний розвиток республіки; «будні» та «свята» роботи посла; дипломатичний етикет та протокол безпосередньо в «полі». Для читача особливо цікавими є спогади про «кулінарну дипломатію» українського посольства. У споминах Б. Гуменюк змальовує перших осіб Республіки Кіпр, членів уряду, представників політичної та бізнесової еліт. Особливої уваги заслуговує створення громадського об'єднання кіпріотів, які за радянських часів навчалися в українських вищих навчальних закладах Києва, Львова, Одеси, Харкова. Саме ця спільнота дозволила не обмежуватися офіційними контактами з керівництвом держави, а створити ефективний і дієвий інструмент у роботі посла.

Особливе зацікавлення читачів викличе інформація про актив українсько-кіпрських документів (с. 36), які охоплювали важливі питання відносин між двома державами в галузі правового, культурного, соціального співробітництва, аспекти боротьби з тероризмом і організованою злочинністю тощо.

Пам'ять Б. Гуменюка вихоплює з потоку подій те, що стало визначальним для українців, які стали

жертвами збройного конфлікту в Лівані. Всі вони опинилися у ситуації загрози для життя і вирватися могли тільки морем через Кіпр чи Грецію. Два тижні виснажливої праці і міжнародного співробітництва дозволили всіх відправити додому і показати роботу української дипломатичної служби.

Хронікальний та інтелектуальний, мемуарний і аналітичний щоденник містить цінну інформацію для подальшого осмислення й узагальнення у проблемному полі механізму нашої зовнішньополітичної служби як у самій державі, так і за кордоном щодо таких моментів, як: необхідність підпорядкування зовнішньополітичного відомства виключно Верховній Раді і Президенту; припинення застосування практики «дипломатичного жебрацтва»; здійснення ефективних «маневрів» зовнішньополітичної діяльності, що поєднують і «гарний бізнес, і гуманітарну політику» (с. 198–201). Саме тому книга змушує замислитися над сучасним і майбутнім українського зовнішньополітичного відомства.

Загалом зазначу, що не лише здобувачі спеціальностей «Міжнародні відносини» і «Політологія», фахівці із зовнішньополітичної діяльності чи державні службовці, а й усі інтелектуали-гуманітарії отримали нове цінне джерело інформації біографічного, дипломатичного, громадсько-політичного й культурного характеру з «перших рук», де крізь призму авторського бачення постають свідчення про різноманітні історичні, політичні, релігійні та культурні важелі впливу на уряди, дипломатичних представників та інших осіб іноземних держав для досягнення поставлених завдань перед послом.

¹ Гуменюк Б. І. Із щоденника посла України. Київ – Нікосія – Київ. Київ : ДП «ГДІП», 2021. 208 с.